

Kökendil Dersi (Anadil Dersi)

28.06.2016 tarihli Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti Eğitim Bakanlığı'nın Kökendil Dersi ile ilgili Yönetmeliği

(Yayımlandığı KRV Eyaleti Resmi Gazete (ABl. NRW. 07-08/16 S.69))

1. Amaç ve Esaslar

1.1. 06.02.2012 tarihli Katılım ve Uyum Yasası [GV. NRW.S. 97: 2/3 (Kuzey Ren-Vestfalya Eyaleti Kanun ve Yönetmelikler)] doğal çok dilliliğe değer verilmesini öngörmektedir. Bu hedefe ulaşmak için kökendilinde de [SchulG 2/10 (Okul Kanunu), APO-S I §5 (Ortaöğretim I. Kademe - Eğitim ve Sınav Yönetmeliği) kapsamında anadil] ders sunulmaktadır. Bu ders, bütçe ve organizasyon imkânları dâhilinde ve devlet denetimi altında, okullarda verilir.

1.2. Kökendil dersi genellikle haftada beş ders saatinden oluşur. Bu ders, mümkün olduğu kadar diğer dersler ve ders dışı faaliyetlerle bağlantılı ve de özellikle tam gün eğitim içinde olmalıdır.

1.3. Dersin amacı, geçerli müfredat temelinde kökendilde sözlü ve yazılı dil becerilerini korumak, geliştirmek ve önemli kültürlerarası yeterliliği kazandırmaktır.

2. İlköğretim Düzeyinde Kökendil Eğitimi

2.1. İlköğretimde en az 15 öğrenciden oluşan bir öğrenme grubunun sürekliliği sağlanabiliyorsa kökendil dersi verilir.

2.2. Eğer okuldaki kökendil öğrenme grubu başka sınıflarla birleşme durumunda dahi yeterli sayıya ulaşamazsa, okul bu durumu okul denetleme dairesine bildirir. Okullar arası öğrenme gruplarının oluşturulması konusunda okul denetim kurumu karar verir.

2.3. Göçmen kökenli öğrencilerin velileri okula kayıt esnasında okuldaki kökendil ders imkânı hakkında bilgilendirilir.

3. Orta Öğretim I. Kademe Kökendil Eğitimi

3.1. Maddi, müfredat ve personel ile ilgili gerekli şartlar mevcut olduğu takdirde, Ortaöğretim I. Kademesindeki okullarda APO-S I: 5/1 uyarınca ikinci veya üçüncü bir yabancı dil yerine kökendil eğitimi sunulabilir. Ancak bu seçeneğin gerçekleştirilmesi yeteri büyüklükte öğrenme gruplarının oluşturulmasına bağlıdır. Okul, ortaöğretim I. kademesine geçerken öğrenci velilerini bu konu hakkında bilgilendirir.

3.2. Aynı kökendili konuşan en az 18 öğrencinin sürekli katılımı halinde ortaöğretimin I. kademesinde kökendil dersi yapılabilir (APO-S I: 5/3). Eğer okuldaki kökendil ders grubu sınıflar arası katılımı dahi yeterli sayıya ulaşamazsa, okul bu durumu Okul Denetleme Kurumuna bildirir. Aynı ve değişik türden başka okullarla kökendil ders grubunun oluşturulması konusundaki kararı denetim kurumu verir.

4. Katılım ile ilgili Düzenlemeler

4.1. Katılımcı listesi, yoklama listeleri, çalışma planları ve eğitim raporları Almanca olarak tutulur.

4.2. Derse kayıt olan öğrencilerin devam zorunluluğu vardır. Kayıtlar ancak her eğitim-öğretim yılı sonunda bir sonraki eğitim-öğretim yılı için sildirilebilir.

4.3. Kökendil dersini veren öğretmenler eğitim-öğretim yılı başında öğrenci velilerini davet ederek bunları ders düzenlemeleri hakkında bilgilendirmekle yükümlüdür. Velilere kendi aralarından bir sözcü seçme fırsatı tanınmalıdır.

5. Başarı Değerlendirmesi, Sınavlar, Katılım Belgeleri ve Karneler

5.1. Öğrencilerin bireysel öğrenme gelişimini belirlemek için müfredat programına uygun yazılı sınavlar yapılabilir. Kökendil dersinde verilen başarı notu aşağıda belirtildiği gibi karnedeki görüş kısmında yer alır:

"Diğer dersler. _____ (adı ve soyadı)
_____ kökendil dersine katılmıştır.

Başarısı _____ (başarı notu) ile değerlendirilmiştir. "

2

5.2. İlkokulun okula başlangıç kademesi (Schuleingangsphase: birinci ve ikinci sınıf) karnelerinde, başarı notu yerine, "öğrenme alanları/dersler ile ilgili notlar" bölümünde öğrencinin kökendil dersindeki gelişimi ile ilgili bir açıklama yer alır.

5.3. Kökendil derslerine düzenli olarak katılan öğrenciler, ortaöğretimin I. kademesi sonunda, APO-S I: 5/3 de belirtilen ilgili eğitim kademesi seviyesinde bir dil sınavına girerler.

5.4. Ortaokul seviyesinden mezun olan bir öğrenci ilgili mezuniyet düzeyindeki dil sınavından aldığı yeterli ortalama not (Gesamtnote) onun bu dili lise üst kademe (Gymnasiale Oberstufe) yabancı dil olarak devam ettirmesi için belgelendirilir (ayrıca bkz.: Sayı 11, 10.03.1992 tarihli Genelge -BASS 13-61 No.1). Eğer dil sınavı başarılamamışsa öğrenciye derse katıldığına dair bir katılım belgesi düzenlenir.

6. Öğretim Elemanları

6.1 Kökendil dersi ile ikinci veya üçüncü bir yabancı dil yerine kökendil dersini esasen Alman kanunlarına göre ilgili kökendilinde öğretmenlik yetkinliğine (Lehramt) sahip öğretim elemanları verir.

6.2. İlan edilen kökendil dersi için Alman kanunlarına göre öğretmenlik yetkinliği yerine başka bir öğretmenlik yetkinliğine sahip kişiler de, eğer bu dersin dilinde gerekli olan dilbilgisi seviyelerini Avrupa Konseyi'nin "Öğrenme, Öğretme, Değerlendirme" bağlamında belirlediği

Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesinin (GeR) C1 düzeyinde belgelenmeleri ve Hizmet İçi Eğitime ilişkin 06.04.2007 tarihli genelge (BASS 20-22 No. 8 Ek 1 Sayı IX) uyarınca "İlkokul ve Ortaöğretim I. Kademesindeki Okullarda Kökendil Öğretmenleri" ne yönelik metodik ve didaktik hizmet içi eğitime katılacaklarına ilişkin yazılı, bağlayıcı beyanda bulunmaları durumunda kökendil dersi verebilirler. Öğretmen adayının zaten bir yabancı dilde öğretmenlik yetkinliğine sahip olması durumunda, meslek içi eğitim programlarına katılma zorunluluğu ortadan kalkar.

6.3 Eğitimciler, öğretmenlik yetkinliklerine uygun biçimde hem düzenli dersler hem de kökendil dersleri için atanırlar.

6.4 Belirtilen koşullara uyan öğretmenin bulunmaması durumunda aşağıdaki koşulları yerine getiren öğretmen adaylarına da istisnai durumlarda izin verilir:

- a) İlgili kökendil dersi için yabancı bir ülkede devlet öğretmenlik sınavını kazananlar,
- b) İlgili kökendil dersinden Almanya veya yabancı bir ülkede lisans diplomasına sahip olanlar,
- c) Yabancı bir ülkede devlet öğretmenlik sınavını kazanmış olanlar veya kökendilin ülkesinden tanınan bir lisans dalında diploma sahibi olanlar. Bununla birlikte öğretmen adayları talep edilen dil yeterliliklerini Ortak Avrupa Referans Çerçevesi C1 düzeyinde belgelenmeleri ve müfredattaki uygulamalara uygun olarak (Kuzey Ren-Vestfalya da Okul: Kitap Sayı 5018) fonksiyonel iletişim becerilerine ek olarak, gerekli kültürler arası ve metodolojik yeterliliğin ötesinde dilsel araçlara ve dil bilincine de sahip olmalıdırlar.

3

6.5 Her bir durumda öğretmenler a) "İlkokullarda ve Ortaöğretim I. Kademesindeki Okullarda Kökendil Öğretmenleri" 6.2 maddesi uyarınca kökendil dersi verecek öğretmenlere yönelik düzenlenen didaktik metodik hizmet içi eğitime katılmaya hazır olduklarına ilişkin yazılı, bağlayıcı beyanda bulunmuş olmalı ve b) bir oryantasyon programına (BASS 20-11 No. 5) katılmalıdırlar.

6.6 Bunun dışında okul müdürleri de öğretmenin görevine uyum sağlaması için gerekli okul içi önlemleri alır.

6.7 Madde 6.4 deki durumlarda atamalar deneme amaçlı olup ilk başta azami 2 yıl süreli olarak yapılır.

6.8 İlkokullardaki kökendil dersi, orta öğretimin 1. kademesine tayin edilmiş uygun yeterliliğe sahip öğretmenler tarafından da verilebilir.

6.9 Öğretmen atamaları, Kamu Okullarına Öğretmen Atama Yönetmeliği kurallarına göre yapılır.

6.10 Öğretmenlerin sözleşmeli olarak çalıştırılmasına ilişkin yönerge Eğitim Bakanlığının 23.04.2007 tarihli genelgesinde yer almaktadır (BASS 21-01 No. 11).

6.11 Almanca'nın konuşulduğu coğrafi bölgeler dışındaki bir ülkeden gelen tüm öğretmenler dersi etkin biçimde yürütebilecek seviyede Alman diline vakıf olduklarını ispatlamak zorundadırlar. Bunun ispatı için özellikle şunlar geçerlidir:

- a) Almanca dilinde yükseköğrenim hakkına sahip olduğunu gösterir belge
- b) Goethe Enstitüsü'nden alınan ortalaması en az "iyi" derecede dil diploması
- c) Okul öğretmenliği için Eyalet Sınav Dairesi tarafından yapılan Birinci Kamu Sözlü Sınavı'nın (Kolokyum) başarıldığını gösterir belge
- d) Eğitim Bakanlığı tarafından tanınan başka bir dil sertifikasına sahip olmak.

6.12 Ayrıca, kökencil dersi veren yabancı uyruklu öğretmenler Alman okullarındaki yabancı öğretmenlere özgü oturma izni için Eğitim Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının 02.07.2008 (BASS 21-08 Nr. 1.1) tarihli ortak genelgesinde belirtilen şartları yerine getirmelidirler.

6.13 Misafir öğretmenlere ilişkin programlar bu kapsamın dışındadır. Bu genelge son BASS 'a göre günceldir.

7. Konsolosluk Dersleri

7.1 Yabancı bir konsolosluk tarafından verilecek kökencil dersi için izne gerek yoktur.

7.2 Konsolosluk dersleri Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti'nin müfredat esaslarına göre verilmiş ve öğrenciler de okul süreçleri boyunca bu derslere düzenli olarak katılmışlar ise, 10. sınıf sonunda, liselerde (Gymnasium) 9. sınıf sonunda amaçlanan mezuniyete ilişkin talep ettikleri seviyede Kuzey Ren Vestfalya'nın kökencil dersi bitirme sınavına katılabilirler. Buna ilişkin ön koşul, konsolosluk tarafından okul idaresine bir belgenin sunulmasıdır.

7.3 Alınan başarı notu karneye işlenebilir. Öğrenci ortaokul mezuniyet düzeyi kökencil sınavını başarıyla lise üst kademesinde, eğer gittiği okulda bu imkân varsa, bu dille devam ettirilen yabancı dil dersine katılmaya hak kazanır.

7.4 Konsolosluklar, Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesinin (GeR) belirlediği uluslararası tanınmış dil sertifikalarının edinilmesini sağlarsa, alınan sertifika (GeR) seviyesiyle karneye "Düşünceler" bölümüne işlenir.

7.5 Şayet konsolosluklar dil dersi vermek isterlerse, bunu tam gün programı olarak okulla işbirliği içinde yürütebilirler. Böyle bir durumda, 23.12.2010 tarihli "Bağlayıcı ve Serbest Tam Gün Eğitim veren Okullar ve de İlkokul ve Ortaöğretim I. Kademesinde Ders Dışı Tam Gün Ve Bakım Hizmetleri" ile ilgili genelgenin hükümleri geçerlidir. (BASS 12-63 No. 2).

7.6 Devlet, okul yönetimlerini, konsolosluklara dil eğitimi için kullanılacak derslikleri mümkün olduğunca ücretsiz olarak sunması konusunda teşvik eder.

8. Yürürlüğe Girme

Bu genelge şu an itibariyle yürürlüğe girmiştir.